

Nr 27.

Ankom till riksdagens kansli den 15 mars 1921 kl. 4 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion om ändring i gällande bestämmelser angående resekostnadsersättning och dagtraktamente åt riksdagens ledamöter.

Närvarande: herrar Larsson i Västerås, Clason, Klefbeck, Reuterskiöld, Lyberg*), Norling*), Modig, H. G. Andersson*), Almkvist*), Larsén, Stendahl, Magnusson i Tumhult*), af Ekenstam*), P. S. Hedlund i Östersund*), Sävström, Leander, Hansson i Gårda, Vennerström, Persson i Fritorp och Persson i Tofta.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 270, har herr Persson i Fritorp hemställt, »att riksdagen måtte som vilande antaga följande ändrade lydelse av § 12 riksdagsordningen:

Ledamot av första kammaren åtnjuter av statsmedel ersättning för resekostnad till och från riksdagen samt dagtraktamente under riksdagen.

Närmare bestämmelser härom meddelas genom av Konungen och riksdagen samfällt beslutad lag.

Den ledamot av kammaren, som icke i rätt tid sig inställer, skall för varje dag han utebliver vara förlustig det honom tillkommande dagtraktamente.

Vill ledamot av kammaren — — — — — hos Konungens befallningshavande.»

Beträffande den till stöd för detta yrkande förebragta motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 5 saml. 14 häft. (Nr 27.) 1

*Utskottets
yttrande.*

Förevarande motion avser att bereda möjlighet till ett snabbare anpassande av de till riksdagens ledamöter utgående ersättnings belopp efter växlande priset förhållanden, vilket enligt motionen borde ske genom ett överflyttande av de närmare bestämmelserna om dessa ersättningar från deras hittillsvarande plats i grundlag till särskild av Konungen och riksdagen samfällt stiftad lag. Utskottet har icke kunnat anse detta syfte vara tillräckligt motiverat för att därav skulle föranledas en sådan ändring som den av motionären föreslagna. De av denne anförda skäl, vilka skulle tala för lämpligheten av större lättrörlighet beträffande ifrågavarande ersättnings belopp, uppvägas nämligen enligt utskottets mening mer än väl av de hänsyn, som kunna anföras till försvar för en inom vissa gränser säkerställd stabilitet hos desamma. Därvidlag torde särskilt kunna framhållas, att en fordran från den enskilde riksdagsmannens sida på någon säkerhet från det ena året till det andra beträffande den blivande ersättnings storlek icke må kunna anses obillig. Dessutom förtjänar i detta sammanhang erinras om en synpunkt, som utskottet vid tidigare behandling av förslag rörande gottgörelse åt riksdagens ledamöter sett sig föranlåtet att betona, nämligen olämpligheten av att sådan fråga alltför ofta bringas på tal inom riksdagen. Den garanti, som ersättningsbestämmelsernas nuvarande karaktär av grundlagsbud otvivelaktigt utgör i dylika hänseenden, finner utskottet vara av den betydelse, att densamma icke bör uppgivas, även om det ur vissa synpunkter skulle kunna hävdas, att bestämmelser av detta slag i allmänhet icke böra hava sin plats i grundlag.

Utskottet får alltså på grund av det nu anförda hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 12 mars 1921.

På konstitutionsutskottets vägnar:

VIKTOR LARSSON.

Reservationer:

1) av herrar *Clason* och *af Ekenstam*.

2) av herrar *Reuterskiöld*, *Lyberg*, *H. G. Andersson*, *Magnusson* i Tumhult, *P. S. Hedlund* i Östersund och *Persson* i Fritorp, som ansett, att utskottets yttrande bort hava följande lydelse:

»Utskottet, som anser föreliggande fråga böra bedömas utan allt samband med frågan om riksdagsmannaarvodets belopp, finner det principiellt och praktiskt riktigt, att grundlagarna endast fastslå riksdagsmans rätt till ersättning för riksdagsmannauppdragets fullgörande, men att de närmare bestämmelserna härom givas i särskild av konung och riksdag gemensamt stiftad lag, som i ty fall bör höra under konstitutionsutskottets handläggning i likhet med andra konstitutionella stadgar, som utbrutits ur grundlagarna. Erfarenheten har visat det vara med åtskilliga svårigheter förenat att i grundlagen upptaga uttömmande och efter faktiska förhållanden avpassade föreskrifter om såväl dagtraktamenten som resekostnadsersättningar, och utskottet förutser, att dessa svårigheter med tiden skola snarare ökas än minskas. Utskottet, som, därest förslaget godkännes, har för avsigt att framdeles inkomma med förslag till särskild lag angående ersättning för riksdagsmannauppdragets fullgörande, hemställer därför att riksdagen måtte, i anledning av motionen II: 270, besluta,

att till vidare grundlagsenlig behandling såsom vilande antaga följande ändringar i riksdagsordningen:

§ 12.

Vill ledamot av första kammaren befattningen sig avsäga, äger han det göra vid valtillfället eller sedermera, mellan riksdagarna, hos konungens befallningshavande.

c. *Gemensamma bestämmelser.*

§ 23.

Vardera kammarens ledamöter åtnjuta av

statsmedel ersättning för riksdagsmannauppdragets fullgörande på sätt i särskild, av konung och riksdag gemensamt stiftad lag bestämmes.

§ 24.

§ 38: 1.

Konstitutionsutskottet — — — — ävensom lagen om ersättning för riksdagsmannauppdragets fullgörande och stadgan — — — — stadgar.»
